

ПРИКЛАД ПАРТ-ГРУПОРТА

(Закінчення. Поч. на 1-й стор.)

ру замінити товариша — завжди закономірно: так і повинен чинити комуніст. Володимир і Віктор турбувалися — а що буде завтра, адже одна справа добре знати машини, уміти їх ремонтувати, і зовсім інша — працювати на комбайні, біля якого раніше тільки ходив. Та партгрупорг міркував: «Он і Толя Воймаренко — тракторист, а сіз на комбайні і працює на ньому добре. Спробуємо й ми з Віктором...»

І вони повели комбайна. Далеко в голубому мареві над горизонтом то з'являвся, то потопав у золотому колосі комбайн Анатолія Воймаренка і Володимир Машенко підраховував: скільки суперник підбрав валків пшениці, за який час вони вдвох з Віктором зможуть надолужити упущене за добу Степановим, щоб не тільки зрівнятися з Анатолієм, а й випередити його.

А навкруг дзвеніло стиглим золотом поле, перед комбайнером стелились тугі покоси повнозерної пшениці. Обіч комбайна рухалась автомашина, в кузов якої сипалось і сипалось зерно...

Володарі призу

Володимир Машенко і його помічник Віктор Кушніров стали володарями місцевого призу. Вони найбільше в колгоспі імені Чкалова зібрали зернових — з площі 306,6 гектара намолотили 6130 центнерів хліба.

Нинішні жнива трудівники колгоспу імені Чкалова закінчили у стислі строки і вийшли у першу трійку господарств-переводників району. Є заслуга в цьому і партгрупі, яку другий рік очолює молодий комуніст Володимир Машенко. Одинадцять комуністів сумлінно виконують партійні доручення. Високі показники в роботі членів партгрупі казала орденів Трудового Червоного Прапора і «Знак Пошани» Володимира Івановича Височина, Григорія Миколайовича Кушнірова, Миколи Олександровича Прокопчука та інших говорять самі за себе.

Сьогодні на полях колгоспу повним ходом іде збирання цукрових буряків, кукурудзи на силос і соняшнику. Майстерня працює у дві зміни, щоб забезпечити безперервний хід осінньо-польових робіт, негайно усувати поломки техніки, звести до мінімуму її простой. У майстерні 14 чоловік. З першого пред'явлення здають виготовлену продукцію токар Володимир Олійник, електрозварник Олександр Венгуренко, електрослесар Микола Прокопчук. Вони поважують завидуючого майстерню за його діловитість, доброзичливість, принципність у вирішенні виробничих питань.

В. ШУЛЬГА,
наш громадський кореспондент.
Колгосп імені Чкалова Новомиргородського району.

Завжди з гордістю говорять про свою майбутню професію відмінники навчання учениця четвертого курсу Кіровоградського будівельного технікуму Оксана КИЩЕНКО.

Фото В. РЕШЕТНИКОВА.

РОСТУТЬ ІНТЕРНАЦІОНАЛІСТАМИ

Велику роботу по підготовці до 60-річчя утворення СРСР проводить комсомольська організація Долинської середньої школи № 1. Більшість заходів, присвячених славному ювілею, спрямовані на виховання у спільан почуття поваги до братніх народів, гордості за нашу багатонаціональну Батьківщину.

Про досягнення Країни Рад, що стали можливими завдяки здійсненню ленінської національної політики КПРС, розповідає виготовлений комсомольцями школи стенд «Союз непорушних республік братерських».

У програмі підготовки до ювілею СРСР — проведення тематичних тижнів радянсь-

ких соціалістичних республік. У їх ході відбуваються виступи знавців історії та культури братніх народів, конкурси на краще виконання їх пісень, а також кочкурси малюнків, присвячених тій чи іншій республіці.

Прагнучи зробити гарний трудовий дарунок 60-річчю Батьківщини, комсомольці

комсомольської організації цеху Тетяна Сорокун. Вона запропонувала кращим комсомольцям взяти шефство над відстаючими швачками зміни.

З важливою ініціативою виступила і Надія Горолицька. Вона запропонувала кожному комсомольцеві переглянути свої соціалістичні зобов'язання і працювати до кінця року на економічній матеріалів і електроенергії. Швачки цеху № 1 зміни Б мають таку змогу: з початку року вони заощадили 3900 кіловат-годин електроенергії, 30 тисяч метрів ниток, 43 кілограмів машинного масла, 120 голків, 150 метрів пасків. Втілення цієї ініціативи з життя буде гідним дарунком 60-річчю утворення Союзу Радянських Соціалістичних Республік.

Всі одностайно підтримали ініціативи Т. Сорокун і Н. Горолицької.

Комсомольці знову обрали своїм ватажком Ніну Кривду.

К. ПОВЕЛЬКО,
м. Олександрія.

школи надають вагому допомогі працівникам сільського господарства у заготівлі овочів. Недавно закінчили збирання помідорів у колгоспі «Дружба», а сьогодні працюють у фруктовому саду радгоспу «Долинський».

Г. БОЙКО,
завідуюча відділом учнівської молоді Долинського райкому ЛКСМУ.

ПРОБЛЕМИ МІЖШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНО-ВИРОБНИЧОГО КОМБІНАТУ

Винуватий транспорт,

АБО ЯК У СТАРШОКЛАСНИКІВ ДЕЯКИХ ШКІЛ ПОЯВИЛИСЯ ДВА ВИХІДНІ

авто- і тракторній справі професіям слюсаря, токаря, майстра машинного доіння, радіомонтажника, швачки, продавця... Добре відомі в області Гайворонський, Олександрійський, Добровеличківський, Голованівський, Новоукраїнський навчально-виробничі комбінати. Постійно зростає і міцніє їх база, більшість із них, забезпечена кваліфікованими кадрами. Але, як виявилось, проблем у МНБК і ще багато. Спробуємо розібратися в одній із них.

— Справді, проблем у нас хоч відбавляй, — каже завуч Компаніївського комбінату Олег Іванович Пуриш. — І найбільшій така: школи і колгоспи ніяк не можуть вирішити, кому ж підвозити дітей на заняття МНБК. Хоча два роки тому на засіданні виконкому районної Ради народних депутатів від 28

серпня 1980 року постановили: «... головам правлінь колгоспів імені Кірова, імені Урицького, імені Тельмана, «Іскра» і «Дружба» забезпечити підвезення учнів згідно з графіком протягом усього навчального року». Ніби все просто — райвиконком постановив, а господарства повинні виконувати його рішення. Та де там! Із п'яти колгоспів ливчуть старшокласників

імені Кірова — регулярно і без особливих ексцесів підвозять учнів до комбінату. Інші ж... Одним словом, вийшло так, що комбінат, сам того не бажаючи, зробив для учнів Першотравенської, Лозуватської і Зеленівської десятирічок п'ятиденний робочий тиждень.

А вийшло це так: правління господарств імені Тельмана, «Іскра» та імені Урицького знаходять купу причин, аби тільки не займатися підвезенням школярів. Все чогось немає: автобуса, водія, бензину... Тому учні цих шкіл змушені добиратися до райцентру маршрутними автобусами. Добре, якщо рейс не відкладений, як-то хороша погода. У прохолодну ж погоду в учнів проявляється вихідний серед тижня.

Проте така самовільна «п'ятиденка» не проходить безслідно. Вона від-

бивається в першу чергу на навчальному процесі навчально-виробничого комбінату.

— Торік ми бачилися з лозуватськими, першотравенськими і зеленівськими школярами на своїх заняттях бухгалтерсько-лічильної справи, а кількість пропущених ними годин дорівнює кільком сутням, — каже викладач автосправи комбінату Юрій Григорович Карпиков.

Чи може в такому випадку говорити про глибоке і детальне оволодіння спеціальностей? І це проблема. Мета всіх МНБК — допомагати старшокласникам оволодіти основними навчальними тими професій, які подобаються хлопцям і дівчатам. Як правило, наші районні комбінати вчать сільськогосподарських спеціальностей, адже не секрет, що сьогодні колгоспам конче потрібні механізатори, шофери, майстри машинного доіння... Є така потреба і в Компаніївському районі. Рік тому я познайомилася з головою правління колгоспу імені Урицького І. П. Зеленим. Він скаржився, що дуже мало молоді працює в його господарстві. Однак про зв'язки з місцевим десятиріччю Іван Петрович не сказав ні слова. Де вже розраховувати на випускників школи, коли колгосп за роки існування в районі міжшкільного навчально-виробничого комбінату жодного разу не поцікавився навчанням своїх підшефних... Не пам'ятають у МНБК такого випадку, коли до них завітали б колгоспні комсомольські ватажки, головні спеціалісти господарства.

Легше всього виправдати власну халатність браком часу і зайняттю. Так простіше і турбот менше. А ще легше зробити винуватим транспорт. Та чи завжди винен тільки він?

Т. СТОРОЖУК,
Компаніївський район.

КОМСОМОЛОМ ВИХОВАННЯ

ЗВ'ЯЗКОВІ

Боротьба за Радянську владу на Єлисаветградщині в 1917—1920 роках проходила в дуже складних умовах. В січні 1918 року влада в місті перейшла в руки більшовиків, але вже в березні цього ж року Єлисаветград і повіт окупували австро-німецькі війська, а в лютому 1919 року владу захопили петлюрівці; на території повіту лютували банди Григор'єва, війська білого генерала Денікіна. Та незалежно від тимчасових захопелів влади ворогами, на Єлисаветградщині тривала жорстока боротьба за владу Рад. Особливо відзначився в ці дні партизанський червоногвардійський загін А. Ф. Стратієнка Андрія Федоровича родом із села Федорівки (нині Кіровоградського району). Цей загін пройшов з боями через Компаніївку, Федорівку, Гашівку, Грузьке, Обозиньку. Побував він у Бобринці, Устимівці. Складність обставин, часта зміна умов боротьби, зумовлена зміною влади, ставили потребу в розсоєдженні і підпільних діях членів загону по різних населених пунктах. Тому особливого значення набував зв'язок між командиром і бійцями. І коли до загону із хутора Шевченківського Гашівської волості прийшов Тимофій Тимофійович Овчаренко зі своєю чотирнадцятирічною донькою Гафієюкою, то за сміливість, веселий характер, людяність Андрій Федорович взяв її до себе зв'язковою. В загоні її звали «Галія». Багато добрих справ зробила вона для успіху загону: проходила школи десятки кілометрів за добу через зайняту ворогами територію.

Гя ось в одному із боїв в 1919 році її тяжко поранило. Новим зв'язковим став «Сашко» — Олександр Васильович Замуленко. Йому тоді шов п'ятнадцятий рік, він вірно служив загоні. Разом з іншими партизанами був арештований у хаті батьків Андрія Федоровича (командир загону А. Ф. Стратієнка знаходився тут після поранення). В листопаді 1919 року денікінські стратили командира партизанського загону і його бойових товаришів на кавалерійському плацу, де тепер парк імені Денікіна обласного центру. У 1969 році тут встановлено пам'ятну гранітну стелу на честь героїв-партизанів, які загинули в боротьбі за світле сьогоднішнє. Серед тих, на честь кого встановлена стела, є і прізвисько молодого бійця О. В. Замуленка. Але мало хто із відвідувачів парку знає, що коли він шов на смерть, йому не виповнилось і п'ятнадцяти. На батьківщині командира і його зв'язкового в центрі села Федорівки, в сквері, тепер стоїть гранітна стела.

А як склалася доля першої зв'язкової загону? Після поранення Гафія йкувалася, працювала на сталі, вийшла заміж. А в 1957 році переїхала до Кіровограда. В 1944 році на фронті загинув чоловік рідної сестри, невдалий номер і сестра, залишивши двох малюнків. І Гафія Тимофіївна стала для другою матір'ю. Працювала в установках міст. І Т. Овчаренко виховала десь дітей, дала їм путівки в життя.

О. РИБАЛЬЧЕНКО,
м. Кіровоград.

КОЖЕН НОМЕР — ДЛЯ ВАС

«Коли я вступила до комсомолу, — пише, відповідаючи на «Актуальну анкету «Молодого комунара», десятикласниця Грузьківської СШ Кіровоградського району Люда Власова, — то одразу вирішила передплатити собі обласну молодіжну газету. Уже два роки минуло відтоді. Я подружилася з «Молодим комунаром», знайшла в ньому немало цікавого. З нетерпінням чекаю кожного наступного номера...» Подібних листів разом із відповідями на анкету надійшло до редакції чимало. Вони ще раз засвідчили, що молодим не байдуже, якю буде їхня газета у наступному році.

Читачі також висловлюють зауваження, пропозиції. Так Світлана К. з

Олександрії пропонує запровадити рубрику «Поштова скринька», де наші читачі могли б знайти адреси роєвників з інших областей і республік нашої країни, котрі хочуть листуватися з кіровоградськими хлопчиками та дівчатками. Нам цікаво було б дізнатися, що думаєте з цього приводу ви, юні наші друзі. Налишіть нам.

Багато читачів висловилися за те, щоб на сторінках газети частіше з'являлися «Вітрила», «Диск-зал», «Вітряк», «Клуб молоді сім'ї». Всі ці побажання будуть обов'язково враховані, так само як і пропозиції щодо розширення і урізноманітнення тематики полос, що користуються найбільшою популярністю.

Ми щиро вдячні за цю пропозицію десятикласниці Вірі Лисенко з Малої Виски (вона запропонувала нову рубрику «Тобі, комсоргі!»), Таїсі Тиманівській з с. Солгутового Гайворонського району (за рубрику «Юна господарка»), новомігородцю Юрію Ткаченку (він підказав цікаву тему газетного виступу) та багатьом іншим нашим читачам, котрі відгукнулися на запитання «Актуальної анкети «Молодого комунара».

Аналіз читачських відповідей засвідчив, що найбільшою популярністю у читачів користуються, окрім «Вітрил», «Диск-залу» й «Вітряка», рубрики «Увага, підліток!». «Продовольча програма: твій внесок, комсомол», «Літопис Великої Вітчизняної», «Клуб молоді сім'ї», «Гроно», «Служба дні і ночі», «Дозорці», «Грані моралі». Дещо нижчої оцінки заступили «Служба побуту», «Клуб-400», «Перспектива», «Атеїзм». Жур-

налісти «Молодого комунара» визнають слушність побажань і критичних зауважень своїх читачів і щиро дякують їм за допомогу в проведенні засочного читачького референдуму.

Більшість із тих, хто взяв участь у ньому, зазначають у своїх листах, що передплатують «Молодий комунар» уже кілька років і радять друзям передплатити його на наступний рік.

Таке ставлення до газети зобов'язує журналістів до пошуків нових тем, боротьби за якість матеріалів, їх наступальність і злободенність. А допомогти нам у цьому зможете знову ж ви, дорогі наші читачі. Пишіть нам про те, що хвилює вас і ваших друзів, про те, чим живе ваша комсомольська організація колектив, у якому ви навчаєтеся або працюєте. Жоден ваш лист, жодна цікава пропозиція не залишаться без уваги.

Відпін листів і масової роботи.

ЧИ ДАЛЕКО ДО ОЛІМПУ?

Щедрим ужинком відзначає десятиріччя творчої роботи тренер борців класичного стилю обласної ДСТ «Колос» Микола Миколайович Бондар. Він підготував першого на Кіровоградщині майстра спорту міжнародного класу з класичної боротьби, переможця молодіжного чемпіонату Європи Олександра Ушакова, який став бронзовим призером республіканських та всесоюз-

досвід, виробив свої методи роботи.

Що ж криється за цими методами?

Не кожен тренер, який ставить за мету підготувати висококваліфікованих майстрів, узяв би до секції такого борця, як С. Зелінський. У юнака не було борцівських даних, але він мав велике бажання займатися боротьбою. Микола Миколайович не тільки прийняв хлопця до секції,

ючи важливість вивчення улюблених і нахилів, звичок і вад характерів спортсменів, тренер часто буває в сім'ях своїх вихованців, у школах і технікумах, у господарствах і на підприємствах, де юнаки вчаться, працюють. Особливо це допомагає у формуванні характерів «важких» підлітків.

Багаторічний досвід роботи, знання психології юнаків, з якими він працює, вміння знайти підхід до кожного, терпіння, такт дозволяють тренеру не тільки готувати борців високого класу, а й формувати у них активну життєву позицію.

На початку навчального року, Микола Миколайович поспішає до Кіровоградського технікуму механізації сільськогосподарства. Спортсмени цього навчального закладу складають кістяк секції, яку він очолює. Відвідує уроки фізкультури, розмовляє з учнями, деяким пропонує зайнятися боротьбою.

Багато часу відводить М. Бондар індивідуальній роботі зі своїми вихованцями. Адаже дуже важливо своєчасно визначити можливості кожного, внести корективи в індивідуальну техніку, запропонувати спортсмену взяти на озброєння саме той прийом, котрий він зможе застосувати найефективніше.

Спортсмена можна навчити виконувати прийом, — зауважує Микола Миколайович, — але так і не навчити боротися.

Гож, приділяючи велику увагу розучуванню спортсменом «корисного» прийому, важливе місце відводить вивченню інших прийомів.

Ю. ДНІПРОВСЬКИЙ.

На знімку: М. М. БОНДАР (ліва) зі своїми вихованцями М. ЧОРНИМ та О. ЖИГУЛІНИМ.

Фото автора.

Наставник чемпіонів

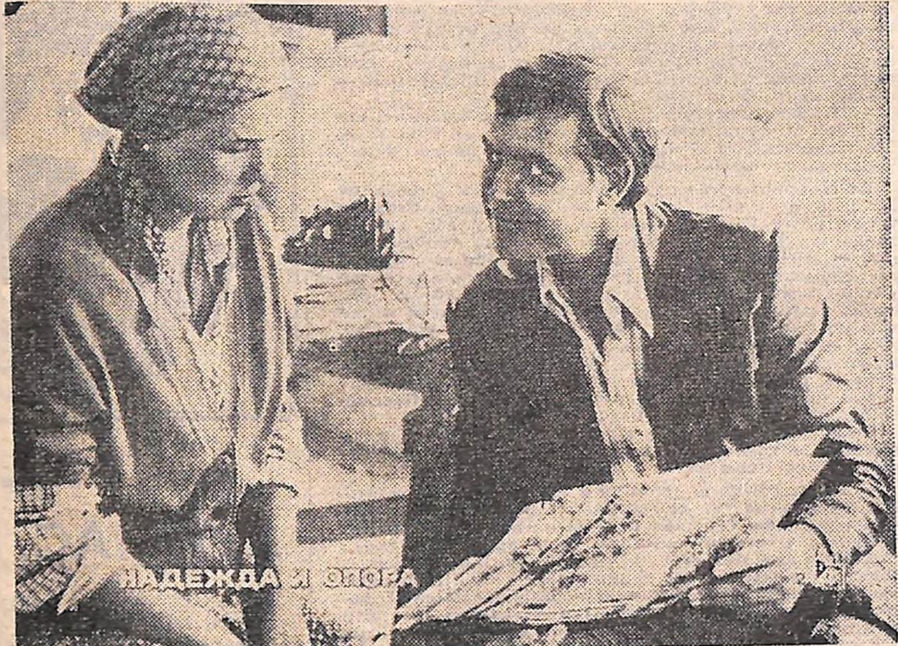
них ігор молоді. Вихованці Миколи Миколайовича С. Луценко, О. Тикул, А. Жигулін, М. Чорний були призерами центральної ради ДСТ «Колос», а А. Андрієнко здобув перемогу на республіканській спартакіаді школярів. Команда технікуму механізації сільськогосподарства, яку тренує М. М. Бондар, виборола третє місце у всесоюзних змаганнях вихованців сільськогосподарських технікумів.

І він, тренер, домігся у спорті високих результатів. Був чемпіоном республіки серед авіагардіанців. Залишав честь Кіровоградщини на трьох спартакіадах УРСР і завжди був у десятці сильніших. Коли став майстром спорту, на громадських засадах тренував юних вихованців ДЮСШ №3. Спеціальну освіту здобув уже потім: тренував борців, а сам вчився на факультеті фізвиховання Кіровоградського педінституту імені О. С. Пушкіна. Поступово нагородив

а й приділяв йому багато уваги, бо бачив: Сергій на кожному занятті, як кажуть, «горить». Це й дало можливість наставникові втілити в життя свої задуми. Поступаючись фізичними даними більшості ровесників, Сергій у стойкі, коли суперник не йшов у захват, програвав. Тоді тренер і юнак придумали спеціальний прийом. Під час поєдинку Сергій «давав» можливість поставити себе на «міст» і перегузував суперника. В такий спосіб він виграв фінальний поєдинок на юнацькій першості країни серед спортсменів середньої вагової категорії і виборов звання чемпіона.

М. Бондар досить швидко, навіть непомітно знаходить спільну мову з хлопцями. Спортсмени бачать у ньому не тільки тренера, який веде до висот майстерності, а й чуйного педагога, старшого товариша, з яким можна порадитися, поділитися найпотаємнішим, почути добру пораду, і жарг, і слово підтримки. Розумі-

КІНОЕКРАН ЖОВТНЯ

10 жовтня, в День працівника сільськогосподарства, відбудеться Всесоюзна урочиста прем'єра нового художнього фільму «Надія і опора», створеного на кіностудії «Мосфільм» Віталієм Кольцовим за сценарієм Будиміра Метальникова.

Людина на своєму місці... Таким ми бачимо у картині голову колгоспу Миколу Куркова. Він — науковий працівник, молодий, енергійний. Йому хочеться все саробувати самому.

Доля звела його із дзвіним товаришем Андрієм Фоміним — секретарем райкому партії одного із чорноземних районів Росії. Пам'ятаючи ще зі студентських років ділову якість Куркова, Фомін запропонував йому відповідальну справу. Так Курков став головою колгоспу, одним із тих, кому випало вийти на передній край боротьби за вирішення одного з найважливіших державних завдань — реалізації Продовольчої програми СРСР.

Автори фільму розробили драматургічний конфлікт з глибоким знанням нових складних процесів,

які сьогодні відбуваються на селі.

У головній ролі знімався артист Ленінградського драматичного театру імені Горького Юрій Дем'яч. Актор грає з повною віддачею, створивши тим образом правдивий, переконливий. В картині також знімалися Анатолій Васильєв, Вацлав Дзержинський, Леонід Соколов, Надія Шумилова та інші.

Одні із провідних радянських кінорежисерів, автор фільмів «Комуніст», «Твій сучасник», «А якщо не кохання?», «Дізна жінка» Юлій Райzman за сценарієм, написаним разом з Анатолієм Гребінювим, поставив на кіностріжці «Мосфільм» нову кіноповість «Приватне життя». Головні ролі у ній виконує народний артист СРСР Михайло Ульянов — актор, індивідуальність і талант якого роблять унікальним характер будь-якого героя.

В основу історико-революційного пригодницького фільму «Терміново... секретно... губчека» мосфільмівці (сценаристи В. Шульжик і О. Волін, режисер О. Косарев) по-

клали дійсний факт: ескпропріацію цінного хутра для потреб Радянської влади. Особливий зацін ВІК на чолі з командиром Аксьоновим і комісаром Басмановим здійснюють цю сміливу операцію.

У стріжці знімався Леонід Марков, Георгій Юматов, Петро Вельямінов, Володимир Басов.

На кіностудії «Мосфільм» поставлено фільм «Рідня». Сценарій Віктора Мережка, постановка Микити Михайлова. Автори фільму показують умовності, химери і першегі міського життя, які впадають у вічі людині з села.

Головна героїня стріжки Марія Коновалова — людина добра, відверта, дуже рішуча і тому не може не втрутитися в те, що на її думку, вимагає втручання.

Роль Марії Коновалової писалась спеціально для народної артистки СРСР Нонни Мордюкової. І створений нею образ — безперечно, одні із кращих образів у її творчій біографії.

С. ПЛЯШЕНКО, редактор обласного управління кінофімації.

Шлях до важких звершень

Відому горьківську думку, що «в житті завжди є місце подвигові», підтвердив своєю долею молодий донецький поет Володимир Кочергін, який недавно був прийнятий у члени Спілки письменників і тепер випустив свою третю збірку.

Здавалось б, немає нічого незвичайного для нашого часу в тому, що колишній робітник пише вірші і зарахований до загону професіональних літераторів. Але Кочергін це був нелегкий шлях боротьби за своє місце в строю.

Його робітнича біографія, як і у тисяч ровесників, що народилися у рік Великої Перемоги, почалася світло й радісно. Комсомолець, син шахтаря, Володимир після закінчення технічного училища почав працювати слюсарем у майстернях

густу «Донецькспецбуд». Безглузда випадковість круто змінила його життя. Діставши тяжку травму хребта, юнак був приречений на нерухомість. Але не здався і знайшов у собі сили стати активним учасником кипучого життя.

Допомагали товариші — колишні спілчучні, колеги по роботі й нові друзі — члени міського літературного об'єднання імені Володимира Сосюра. Вчителі суцільної вечірньої школи приходили до нього, щоб пояснити важкий урив, прийняти екзамен, а потім урочисто вручили йому атестат про середню освіту.

Цим людям, які підставили своє плече, Володимир присвятив потім найкращі свої вірші. «Я сподіваюсь виграти свій бій», — заявив він, славлячи тепло дружніх сердець, у першій поетичній збірці «Преводоліня», що собачий світ чотири роки тому. До третьої, щойно випущеної своєї книги, сповненої теплого ліризму, роздумів про сучасника, поет відлучив вірш «Іду до крутих віршин», який оспівує щастя важких доріг.

І. ДЯЧКОВА, кор. ПАТАУ.

Художньо-документальна повість

(Продовження. Поч. у №№ 118, 120 за 2 та 7 жовтня ц. р.).

Сказав це Степан, і сумовитим стало його обличчя. — А ти як думаєш? — Я над цим не замислювався. Та хочу тобі ось що сказати: ти не спостережливий. Я ось щоденний пишу. Як ти гадаєш, навіщо?

— А того, що і в газети пишеш. Просто любиш пером по папері водити.

— Правда твоя, люблю. Але пишу не для когось, а для себе. Розумієш. Для себе. Може, після війни пригодиться. Ось тобі й відповідь на питання — що я думаю з цього приводу.

— Наївний ти, а ще перший номер кулеметника.

— Хай буде по-твому, наївний. Але, дорогий Степане, не вірити в життя — значить передчасно себе поховати. Звичайно, в будь-яку хвилину й тебе й мене може так стукнути, що ні перев'язка, ні лікар не будуть потрібні. Але якщо тільки про це думати, то якими ж тяжкими будуть кожна година і кожна хвилинка. Куди праце вірити. Віра надихає, веде, окрилює, допомагає. Вірити в життя треба в найбезнадійнішій ситуації.

— Ти філософствуєш, а я простіше дивлюсь на речі, і хоч як це не тяжко усвідомлювати, не вірив в те, що залишуся живий. Проти через таке пекло і вижити, згодясь, прантично неможливо.

Ти говориш про віру в життя. В яких умовах це реально, а на війні... ні. Ну, ось зараз фриц бабахне міною по оцюмою дрявому даху і нема тебе. І мене, звичайно. І всьому твому оптимізму, твоїм записам — кінець. Ти боїшся це визнати, або як я чогось не розумію. Ажже війна, власне, тільки почалася, ворог ще нас тиснутиме, бо силу має. А треба ж буде потім гнати його назад, аж до Берліна. Повзати живо-тотом по грязі, снігу... Але й це не найголовніше. Інакше люди все перестерлять, навіть те, чого машина не витримає. Але ж повзати треба не просто так, а під кулями, снарядями, бомбами. Ні, що не кажи, солдат сором першого року перемоги не побачить. Перемога буде, я вірю, але буде без нас.

Я побачив у його очах відчай, на обличчі вираз ображеності до глибини душі людини. Якось мить він помовчав, тоді повів далі:

— Ти все говориш про віру в життя, а я про смерть. Ось ми лежимо тут на горіщі, з противним стрельняком і нема тебе, Степане. Крапка на житті і біографії. А мені не хочеться помирати такою звичайною смертю. Якщо вже загинути, то тільки здійснивши якийсь подвиг. І відчувати, що з цим треба спіймати, інакше можна не встигнути. Скажеш — марнославний? Говори. А моя думка — таке «марнославство» в армії слід підтримувати, бо прагнення до подвигу — це найвищий вияв душевного благородства.

Степан ледяни біля кулемета, добряче промерз, і я його змінив. Тепер він за моїм прикладом сто разів присів, ледве згинаючись, щоб не стукнувся головою об дах, пройшовся по горіщю, розім'явся.

Сівши на коробку від кулеметних дисків, він зняв рукавиці і похував на пальці.

— Я ось що тобі скажу: мої думки і слова найкраще час перевірити. От якби хтось узяв та й записав усе, що я говорю. А потім, після перемоги — я по-торую, що в перемогу вірю, але її святкуватимуть без нас із тобою — щоб прочитали мої слова. І напевне сказали б: Головкивкі, що на річці Бешці, було два юних кулеметники: Іван Братченко був першим номером, а другим — Степан Донець. Так отой самий Степан — віщун і пророк, на десятки років уперед безпомилково бачив майбутнє, угадував долю.

Я заперечив: — Ніколи не думав, що другий номер у мене — віщун. Але, зрештеш, справа не в твоїх оцих сумнівних яностях. Якщо забути про смерть, а жити думкою про те, як нам громити фашистів, думати про смерть ворога, то й успіхи наші будуть більшими, і куля мине. Ось у чому суть.

ЗАЛЯГЛИ сутини, а ми все балакаємо. Забули про те, що десь є нухля, що зараз найбільшим блаженством було б новтнути чогось гарячого, хоча б пісного супу горохового чи миль'яту. Ажже до початку бою ми не встигли поспідати, а потім уже було не до того. І ось вечір, час би й поїсти, але ніхто до нас не йде, не піднімає. Степан уже готувався й ніч тут перебути — щоб не гріти своїми боками холодні дощик горіща, приніс оберемок сіна із сараю, розстелив. І ми лягли. Сіно пахло так присмано, що аж у голові паморочилось. А може, то було від втоми, голоду, недосипання.

Все ж нам не довелося ночувати на горіщі. Коли повністю стемніло, знизу долинули голоси. Хтось командував «Раз-два, взяли». Степан швидко зісхочив з горіща і вибіг на вулицю. За кілька хвилин попернувся радісний: ми одержали солідне підірплення — дві гармати-сорокоп'ятни, або гістоляти: із колесом, як наливали їх на війні.

— Тепер по-справжньому дамо фрицу прикувати, хай тільки носа висуне, — сказав Степан. — Може, сходити в розташування роти? Треба ж хоч раз на добу щось у рот укинути.

Я погодився. Степан узяв свій і мій, пробитий біля самісінької дужки котелок, гвинтіяку і спустився вниз. У снігах зустрівся з бійцем нашого взводу, котрий прийшов з розпорядженням залишити будинок і прийти в розташування роти. За якихось півгодини ми були в роті. Вона знаходилась у тому ж лісі, в курнях, у яких постійно горіли багаття. Присмано пахло смолою, потріскували дрова. Підмостивши під себе хвою, спали бійці. Була морозна зоряна ніч, і хлопці навіть уві сні таялися до вогню.

Нам налили з термоса по котелку холодного супу, дали по сухарю і по дві норми наркоміських.

— Пийте за упокій душ тих, кого вже немає з нами, — сказав старшина роти Карабеков. — Горілку одержали на весь склад, але в роті телер і половини немає.

Гірною була після цих слів горілка, дуже гірною...

(Далі буде).

Усіма барвами природи

У залі етичного та естетичного виховання середньої школи № 16 м. Кіровограда діє шкільна виставка квітів.

Коли заходив до залу і вдивлявся в оце квіткове багатство, здається, що ти потрапив у дивну казку, яка живе серед пурпурових жоржин, хвощиків чорнобривців, білих, фіолетових, рожевих айстр,

хризантем, майорів... Таке враження, що всі барви природи зійшлися у шкільному залі. А організували виставку вчителі-ентузіастки Л. Г. Стратенко, З. В. Ніколаєва, Л. М. Гарасюк, І. Г. Ільченко, Л. Л. Колос, учні десятирічки, батьки, шефи. Право взяти у ній участь мав кожен клас, кожен учень, про який при цьому фантазію і майстерність. На відкритті виставки був присутній Героєм Радянського Союзу Дмитро Іванович Усатюк, який, оглянувши її, сказав: — Дивлюся на оці чудові квіти, на уміщені в нескладних обличчя дітей і радію: як щасливо і привільно їм живеться у нашій країні!

Не можна відірвати погляду, скажімо, від композиції «П'ятнадцять сес-тер». Тут воедино переплелися п'ятнадцять різнококольорових троянд і стільки ж колосків. Це — твір учнів I «В» класу. «Є хліб — буде і міся». Саме так назвали свій букет учні 10 «А» класу. Него ідея виражена в кількох червонопомпаних гвоздиках, що начебто виростають із шпички колоска.

Милуюсь тематичними букетами «Мир на планеті», «Ні війни!», «Хай буде мир на всій землі!», «Ми з тобою, Палестино!», «Наш друг Куба». А ось оригінальний твір «Через

терни до зірок», що символізує космічний простір. — Наша виставка працюватиме всього тиждень, — розповідає директор школи Ніна Миколаївна Шуропова. — Тому ще рано говорити про підсумки і переможців. Але те, що діти поважають природу, люблять і оберігають кожен квітку, кожне деревце, радує нас, вчителів. А це виставка допоможе нашим вихованцям ще уважніше вдивлятися в навколишній світ, любити рідний край.

С. КОЛЕСНИКОВ, громадський кореспондент «Молодого комунара».

Що не кажіть, а до млина такий грім треба. І звіробоям, і касирам, і гумористам. Тому в сьогоднішньому нашому «Вітряку» зібралось чимало людей з найрізноманітнішими нахилами та влодобаннями. Навіть художник один — до речі, ваш старий знайомий, з «П'ятого колоса».

Тоді П. Свистун сказав: «Ну, поїхали!» — і «Вітряк» рушив! До того ж самі подув вітер. Так що поспішайте з мішками по млино.

ДИСКУСІЙНИЙ ЗАЛ «ВІТРЯКА»

А У НАС, ЯК У ВАС...

Доки «Вітряк» крутиться, а млин працює, наші читачі з Кіровограда Б. Колотій та Р. Калининченко говорили-говорили, а потім почали дискутувати.

— А у нас в квартирі — газ... А у вас?

— А у нас — нема. Вже другий місяць тільки порожній балон...

— Було й у нас таке. Кілька тижнів чекали, доки завезуть. Дзвонили по телефону 6-41-04...

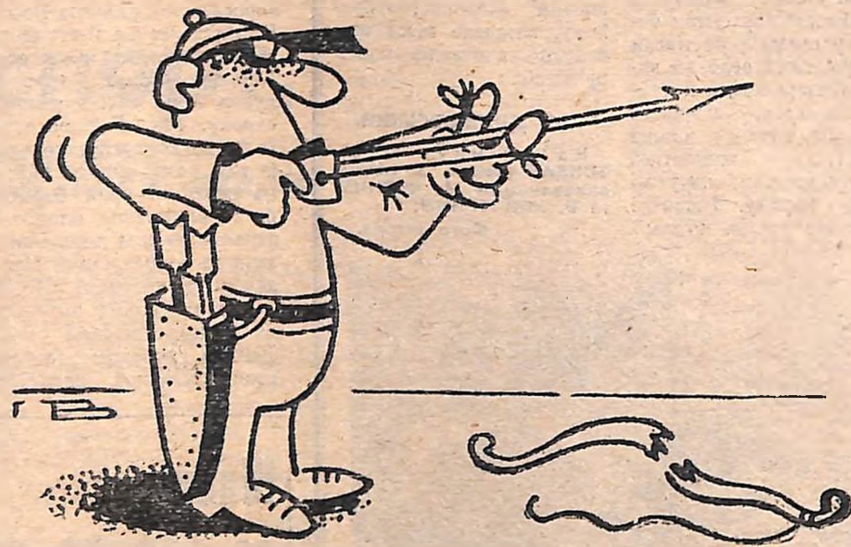
— А ми цього разу не дозволили. Бо з газороздавальної завжди відповідають: «Ви включені до розпарядки», а газу не везуть.

— А ви хотіли, щоб вам того ж дня привезли. Ми чекаємо кілька днів. Зали-

шаємо ключа від квартири сусідам, відпрошуємося з роботи тощо.

— А ми навіть їздили на газороздавальну станцію, що на Балаїлівці. Нас направили до начальника, потім до абонвідділу, потім до слюсаря, що везе газ... а газу так і не дали.

ПОСТСКРИПТУМ «ВІТРЯКА». Сім'я Б. Колотія, одного з учасників дискусії, чекала балона з 16 серпня по 17 вересня, а сім'я Р. Калининченка з 11 серпня чекає й досі.

Добрим дідівським методом.

Малюнок В. ПОСТОЄННА.

МЕМУАРИ ОМЕЛЬКА

ВАМ ТАКЕ Й НЕ СНИЛОСЬ, АБО НЕ ХОДІТЬ ДО КАСИ № 5

Оце як зараз пам'ятаю, дини, вираховую з бас іхав я... Вибачайте, не іхав, а хотів поїхати. Але, самі розумієте, автостанція, черга... І старенька бабуса попереду. Простає карбованця молодий касирці. А та взяла та й треба ж таке! — одразу про це забула.

— Давайте, бабусю, — каже чемненько, — гроші, бо квиточка не одержите до своєї рідної домівки.

Бабуса подумала, що дієчина жартує, та й собі жортома:

— Клади мені, дочко, швиденько квитка й здачу в руку, бо я доки до того автобуса додибаю, то він ще й поїде...

— Та ти що, бабо! — розсердилася касирка, — Чи в тебе склероз?

Бабуса — в сльози. Пасажир — в крик: що там, мовляв, таке, за чим затримка? ...Залпяти-ла-таки бабуса ще раз. Ледве відійшла, а на її місце — молодичка без черги протиснулася. Та й хоче здати квитка до Новоархангельська через Хмельове (взяла його в касі попереднього продавця за один карбованець вісімдесят вісім копійок плюс тридцять копійок за попередній продаж).

— Пізно принесли, — сказала касирка, — до відходу автобуса менше го-

дини, вираховую з бас передбачену правилами суму, тож масте одержати один карбованець п'ятдесят копійок відшкодування. — І тут же касирка продала квиток іншому пасажирові за два карбованці двадцять копійок.

— Ну й чудеса! — думаю собі вслос. А диспетчер автостанції почула мої слова. Стало їй цікаво, от вона й гукає до касирки:

— Мила моя! Що там у тебе за чудеса?

— Та хіба це чудеса? — відказує касирка. — Звичайна собі буденна робота...

... Було все те, як зараз пам'ятаю, у вересні. Два дні я знову і знову відходив до тієї каси № 5. Хотів поїхати. Ну самі розумієте, черга. Та ще й зовсім не рухється. Чекаю п'ять, двадцять п'ять, тридцять п'ять хвилин... нема касира.

Отож я вирушив у дорогу пішки... (На цьому віднайдені нами мемуари Омелька обриваються. Однак нас зацікавила феноменальна здібність працівника каси № 5 Кіровоградської автостанції № 1. Можливо, начальник автостанції А. Д. Непотенко пояснить нам цей феномен?).

Запис П. СВИСТУНА.

Анатолій КУРГАНСЬКИЙ НАВЧИЛАСЬ

Сокіру вчили кілька літ, щоб різний ліс рубала, Які породи є тверді, Які м'які, щоб знала. Коли настав Сокіри час Направлення давати. То, мусил її спитати, Куди його писати — Чи в Чорний ліс, чи на Урал

Або ж в лісі Латаю? — Ні, — каже, — буду в місті я! Тут працювати бажано. Без міста й дія не проживу... Додали: — Іду я в ресторан! Рубатиму там м'ясо... м. Кіровоград.

Редактор Ю. СЕРДЮЧЕНКО.

«Молодой коммунар» — орган Кировоградского областного комитета ЛКСМ Украины.

НАША АДРЕСА:

316050, МСП м. Кіровоград, вул. Пуначарського, 36.

ТЕЛЕФОНИ редактора — 2-45-00; відповідального секретаря — 2-46-87; відділів: комсомольського життя — 2-46-57, листів і масової роботи — 2-45-36; пропаганди — 2-45-38; учнівської молоді — 2-46-87; військово-патріотичного виховання та спорту, фотолaboratorії — 2-45-35; оголошень — 2-56-65; коректорської — 3-61-83; нічної редакції — 3-03-53.

На українському языку.

БК 02738.

Індено 81103.

Обсяг 0,5 друч. вкр.

Зам. № 480.

Тираж 51300.

Газета виходить у вівторок, четвер і суботу.

Друкарня імені Г. М. Димитрова видавництва «Кіровоградська правда» Кіровоградського обкому Компартії України м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.